U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **X. Z.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 9. 2023, č. j. 175 Az 1/2023-35,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Nejvyšší správní soud obdržel kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti v záhlaví označenému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2023, č. j. OAM-119/ZA-ZA11-HA08-2022 ve věci žádosti o mezinárodní ochranu stěžovatelky.

[2] Důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu byla obava stěžovatelky, že v případě jejího návratu do Číny bude napadena náhodným Ujgurem, jelikož se v minulosti vyjádřila negativně k ujgurské národnostní menšině. Druhým důvodem byla snaha neodloučit se od manžela, který v České republice pobývá z pracovních důvodů. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany potom uvedla, že promeškala lhůtu k prodloužení pobytového povolení za účelem zaměstnání a tato žádost je způsob, jak zůstat legálně v České republice. Žalovaný rozhodl, že se stěžovatelce neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jelikož nebyly naplněny důvody pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[3] Stěžovatelka v žalobě rozporovala bezpečnostní situaci v Číně pro civilní obyvatelstvo a závažné porušování lidských práv. Nelze proto podle ní označit Čínu za bezpečnou zemi původu. Obává se návratu, jelikož v Číně panuje diktátorský a nedemokratický režim, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo. Nadále rovněž trvala na své obavě z napadení z důvodu svého jednorázového

vyjádření vůči ujgurské národnostní menšině. Závěrem vyjádřila obavu z represe ze strany státních orgánů Číny, jelikož někteří neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu jsou při nuceném návratu do Číny omezováni na svých právech. Nelze tak vyloučit, že by jí při návratu hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení. Požadovala proto, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a zavázal jej k novému rozhodnutí.

[4] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl žalobu stěžovatelky podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), když ze strany žalovaného neshledal porušení právních předpisů. Žalovaný se podle krajského soudu podrobně zabýval jednotlivými předpoklady pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 – 14b zákona o azylu, přičemž dostatečně popsal, proč každý z těchto předpokladů stěžovatelka nesplňuje. Žalobní námitky považoval krajský soud za značně neurčité. Stěžovatelka nevedla polemiku s rozhodnutím žalovaného, ale v zásadě pouze opakovala důvody pro udělení mezinárodní ochrany, které uvedla ve správním řízení. Připomněl, že sama stěžovatelka přiznala, že jedním z důvodů její žádosti o mezinárodní ochranu je legalizace jejího pobytu, což podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není zákonným důvodem poskytnutí mezinárodní ochrany. Stěžovatelka podle krajského soudu neuvedla žádné tvrzení, které by bylo relevantní ať už k udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Z neurčitých tvrzení o napadení náhodným Ujgurem nelze dovozovat, že by stěžovatelce hrozilo reálné nebezpečí. Navíc by jí i v případě podložených obav nic nebránilo požádat o ochranu čínské úřady. Krajský soud též nepřijal argumentaci vztahující se k povaze režimu a případnému postihu stěžovatelky za její žádost o mezinárodní ochranu. Informační zdroje žalovaného ohledně bezpečnostní situace v Číně (Zpráva australské vlády ohledně poměrů v Číně ze dne 22. 12. 2021, Zpráva australského ministerstva zahraničních věcí a obchodu ze dne 21. 3. 2022 ohledně situace v Číně a Zpráva vydaná žalovaným dne 30. 3. 2023 ohledně bezpečnostní a politické situace v Číně) považoval za relevantní a obecné obavy stěžovatelky, že ochrana lidských práv v Číně není na takové úrovni jako v Evropě, nemohou být důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany.

[5] Rozsudek krajského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností, ve které v krátkosti shrnula předchozí průběh řízení, zopakovala své předchozí námitky a navrhla, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. S ohledem na skutečnost, že v tomto případě má podle § 32 odst. 5 ve spojení s § 32 odst. 2 zákona o azylu podání kasační stížnosti odkladný účinek *ex lege* (ze zákona), nebyla tato část kasační stížnosti pro další posouzení relevantní. Jako shrnutí předcházejícího řízení uvedla stěžovatelka následující odstavec:

> *„Stěžovatelka obdržela dne 18. 9. 2023 rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 9. 2023, č.j.: 175 Az 1/2023-35 (dále jen napadený ‚rozsudek'), jímž byla zamítnuta její správní žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky č.j.: OAM-119/ZA-ZA11-HA08-2022 ze dne 12. 5. 2023. Stěžovatelka podává kasační stížnost s ohledem na skutečnost, že skutkové závěry napadeného rozsudku dle jejího přesvědčení nemají oporu ve spisu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ‚SŘS') a dále z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) SŘS, když se domáhá toho, aby kasační soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a vrátil věc Krajskému soudu v Ústí nad Labem k novému projednání a rozhodnutí."*

[6] Ve zbytku kasační stížnosti pak stěžovatelka doslovně citovala pasáže z podané žaloby (s výhradou změny jejího vlastního označení z „žalobkyně" na „stěžovatelku"),

přičemž pouze doplnila obecný nesouhlas s rozsudkem krajského soudu, jelikož podle ní podmínky pro udělení mezinárodní ochrany splněny byly. Konkrétně doplnila následující text:

> *„Stěžovatelka je toho názoru, že napadený rozsudek je nezákonný, neboť skutkové závěry napadeného rozsudku nemají oporu ve spisu a rovněž je nepřezkoumatelný. Nezákonnost rozsudku spatřuje stěžovatelka v ignorování skutkových okolnosti případu, když jsou objektivně dány důvody a splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, když z tohoto důvodu bylo namístě podané žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany vyhovět. Nepřezkoumatelnost pak stěžovatelka spatřuje v nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatelka je přesvědčena, že Krajský soud v Ústí nad Labem nepostupoval při vydání napadeného rozsudku v souladu se zákonem, neboť se řádným způsobem nevypořádal se všemi prezentovanými důvody podané žádosti o mezinárodní ochranu, tyto naopak zčásti nemístně zlehčoval a zčásti ignoroval.“*

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přípustnost kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřípustná.

[8] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k věcnému projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. V žádném případě pak nepostačuje, aby kasační stížnost toliko doslovně opakovala žalobní námitky.

[9] Nejvyšší správní soud opakovaně ve svých rozhodnutích zdůrazňuje, že v kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Toto povinné zastoupení se nemůže vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby „*kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost*“; shodně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS. V takovém případě by se právě uvedené povinné zastoupení stalo pouhou formalitou. To však nebyl úmysl zákonodárce, který povinné zastoupení v řízení o kasační stížnosti zakotvil do s. ř. s. Smyslem této podmínky bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. „*Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přiléhavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádnější*;“ viz bod [8] uvedeného usnesení NSS č. j. 10 As 181/2019-63.

[10] Pro účely nyní posuzované kasační stížnosti je nutno zdůraznit, že krajský soud se neomezil na pouhé převzetí argumentace žalovaného. Naopak, obsahem podané žaloby se zabýval a všechny v ní uvedené námitky (i přes jejich obecnost) v odůvodnění rozsudku vypořádal. Na argumentaci krajského soudu však stěžovatelka reagovala tak, že text podané žaloby fakticky zkopírovala a vložila do jejího úvodu nový odstavec shrnující procesní situaci. Jinak se text kasační stížnosti doslovně shoduje s obsahem žalobní argumentace, do níž pouze vložila odstavec, ve kterém vyjádřila obecný nesouhlas s rozsudkem krajského soudu a vyjmenovala paragrafy vztahující se k jednotlivým důvodům pro udělení mezinárodní ochrany bez sebemenší konkrétní argumentace.

[11] Shoda textu kasační stížnosti s textem žaloby není natolik nevýznamná, že by bylo namístě přezkoumat závěry krajského soudu – „*jako to někdy dělají krajské soudy ve vztahu ke správním rozhodnutím, když dostanou k projednání neumělou laickou žalobu. K tomuto postupu vede krajské soudy snaha vyjít vstříc právně nevzdělaným žalobcům a nepřipravit je o přístup k soudu jen proto, že si nemohli nebo neuměli najít odborníka, který by jim žalobu sepsal lépe;*“ bod [11] usnesení NSS č. j. 10 As 181/2019-63. Pro takový postup není v projednávané věci důvod – naopak by byl v rozporu s podstatou povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Soud by neměl klást nepřiměřeně přísné požadavky na právní laiky, měl by však vyžadovat odpovídající úroveň právní argumentace v případě, že účastníci jsou zastoupeni advokátem. Takový přístup je v rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu opakovaně potvrzován – v podrobnostech viz např. usnesení ze dne 4. 5. 2023, č. j. 3 Azs 74/2022-31; ze dne 19. 6. 2023, č. j. 7 Afs 42/2022-23; ze dne 28. 6. 2023, č. j. 4 Azs 158/2022-29; nebo ze dne 10. 11. 2022, č. j. 5 As 292/2022-13.

[12] Nejvyšší správní soud proto shrnuje a uzavírá, že kasační stížnost neobsahuje žádné skutečné kasační důvody. Podání stěžovatelky je takto pouze formálně označeno, fakticky však představuje kopii žaloby, doplněnou o několik vět – ani ty však neobsahují žádnou nosnou námitku, která by kvalifikovaným způsobem polemizovala se závěry krajského soudu. Taková kasační stížnost je nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[13] V takovém případě není namístě vyzývat stěžovatelku k odstranění vad. Ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s. upravující postup při odstraňování vad slouží soudu k tomu, aby zajistil doplnění kasačních důvodů u těch kasačních stížností, které jsou podány jako blanketní, tj. neobsahují vůbec žádnou argumentaci. O takový případ se v posuzované věci nejedená. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s. jako nepřípustnou.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í :
Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 7. prosince 2023

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu